

Portabla fläktar och luftkonditionering inom vård och omsorg - vårdhygienisk riktlinje

Bakgrund

Vid värmebölja rekommenderas i första hand åtgärder för att minska värmeinstrålning, tex persienner/markiser eller solfilm. En översyn av ventilationssystem kan också behöva göras. Om detta är otillräckligt kan portabla fläktar eller luftkonditionering behöva användas. Ett högt luftflöde från dessa kan dock innebära en risk för luftburen spridning av mikroorganismer. Detta kan leda till att patienter smittas, både direkt via luften eller indirekt via kontaminerade ytor och material. Ett högt luftflöde skulle också kunna sprida droppar av kroppsvätskor över en större yta, vilket man bör tänka på vid vårdmoment som innebär risk för stänk.

En riskvärdering behöver alltid göras i varje enskilt fall, se nedan.

I följande situationer - kontakta Vårdhygien för riskbedömning

- I lokaler med höga hygienkrav, tex operation, dialys, intensivvård, neonatalavdelning, sterilcentral, sterilförråd, lokaler där endoskopiutrustning förvaras.
- I rum där immunnedsatta patienter vårdas.
- I rum där patienter med luftvägssmitta vårdas.
- I rum där patienter med utbredda hudskador/sår vårdas.

Råd angående portabla fläktar

- Placera fläkten i sängnivå eller högre. Rikta luftflödet upp mot taket, inte mot dörr.
- Undvik att luft blåser från en individ till en annan.
- Luftflödet får inte riktas mot öppna sår, brännskador eller direkt mot en patients ansikte.
- Stäng av fläkten inför vårdmoment med ökade renhetskrav, tex såromläggning, katetersättning, PVK-sättning,
- Stäng av fläkten vid städning.
- Följ tillverkarens rekommendationer avseende rengöring. Fläktar som inte kan rengöras inuti ska inte användas.
- Rengör/desinfektera alltid fläkten när den flyttas från ett patientrum till ett annat, samt vid behov.
- Portabel fläkt i eget boende innebär mindre risker jämfört med sjukvård, eftersom användaren befinner sig i sin egen mikrobiella miljö. Man måste dock vidta samma försiktighetsåtgärder vid vårdmoment med ökade renhetskrav enligt ovan.

Råd angående portabel luftkonditionering

- Rådgör alltid med fastighetsförvaltare innan installation av luftkonditionering för eventuell montering av avledning för överskottsvärmen till befintlig frånluft eller till fönster.
- Rikta luftflödet upp mot taket, inte mot dörr och inte direkt mot en patient.
- Undvik att luft blåser från en individ till en annan.
- Stäng av luftkonditioneringen inför vårdmoment med ökade renhetskrav, tex såromläggning, katetersättning, PVK-sättning,
- Stäng av luftkonditioneringen vid städning.
- Följ tillverkarens rekommendationer avseende rengöring, inklusive daglig tömning och rengöring/desinfektion av behållare för kondensvatten.
- System med befuktning av luft ska inte användas pga risk för tillväxt av bland annat legionellabakterier.
- Hela apparaturen rengörs/desinfekteras dagligen, samt innan den används i ett annat utrymme.